SZAK-LAP

1980. december 8.

A Rajk László Szakkollégium Ujságja

IV. évf. 5./47./sz.

ÚTON A KIRÁLYHÁGÓN

Hat napig tartott az ut Budapesttől Budapestig. Péntek reggeltől szerda estig zugott alattunk a busz, caplattunk sötétben a korondi sárban, hogy megleshessük, hogyan lesz az élettelen palából gyönyörü cserépedény, ittunk bort és etünk kalácsot egy vendégszerető gyimesi csángó családnál, álmélkodtunk /?/ az üres üzletek előtt kigyózó sorokon, dühöngtünk a határon a helsinki harmadik kosarat emlegetve ajándékba szánt könyveink "visszatartásán", érzékeltük megdöbbenve az egész országban uralkodó félelmet, szájtátva hallgattuk a magyarság sorsáért aggódó, s érte saját egzisztenciájukat is kockára tevő emberek elbeszélését, szorongtunk több, mint harmincan Rajk László szülőházának egy kicsiny szobájában névadónk nővérének megrázó szavait hallgatva, indamotivumot kerestünk és találtunk székelykapukon, derültünk a helyi tankönyvek nyilvánvaló és csupán derülésre méltó történelemhamisitásain, láttunk rovásirásos feliratot Dózsa György szülőfalujában egy templom falán, és hallottuk az ebből levonható, nagy szakértelemről tanuskodó következtetéseket az ottani református tiszteletes szájából, Kossuth-nótákat énekeltünk olyan ember házában, aki apja örökségét folytatva gyüjti testvérével együtt a székelyek néphagyományainak tárgyi emlékeit a paraszthéztól a méhkaptárig, s faragásra tanitja a gyerekeket, hogy ki ne halljanak a régi formákat ismerő emberek, láttunk szinházban maró szatirát a "román nép évszázados harcairól, amelyek majdnem harminc évig tartottak", járt előttünk és utánnunk fekete Dacia - a Királyhágón tul voltunk.

Hat napig tartott az ut Budapesttől Budapestig, de az élmények, benyomások, megrázkódtatások sokáig megmaradnak. Nehéz is lenne most hirtelen elmondani azoknak mindent, akik valamilyen okból nem tudtak eljönni. A SZAK-LAP következő számaiban majd igyekszünk minél többet átadni abból amit láttunk, hallottunk és saját bőrünkön tapasztaltunk. Ez már csak azért sem lesz érdektelen, mert - ugy tünik - nem csak a látókörünk szélesedik ezzel, hanem a kollégium jelenlegi belső életének problémáival párhuzamos gondokat is sikerül talán megmutatnunk.

Kiss Laci

ERDÉLY – TANULSÁGOK TÁRA

Az utazó, ha egyedül vág neki a tájnak, és nincs kihez mennie, kiteszi magát a szerencsének - adódnak-e olyan pillanatok, amikor megragadhatja a megragadhatót, vagy a részletek dirib-darabjaival kell beérnie. Nekünk szerencsénk volt. Sokan mentünk: sokaknak voltak kapcsolódási pontjai - emberekhez, tárgyakhoz, tájakhoz -, s ezekkel mindannyian élhettünk. Az ottaniak is nagyobb késztetést éreztek a megnyilásra, megnyilatkozásra, hogy nem pusztán személyünkben voltunk jelen, hanem mint Rajk kollégisták - számukra pesti egyetemisták, akiket valami fontos és szokatlan összefüz. Ezek tehették olyan intenzivvé az Erdélyben töltött napokat.

Az élményekből hamar kibontakozott egy egységes kép, s szinte egy-egy gondolat sorrendjét követték az események.

A tanulságok tárát kimeriteni nem tudom - többen vállalkozunk majd arra, hogy egybegyüjtsük, rendezzük a gondolatokat, üzeneteket, fényképeket, tárgyakat. Itt egyelőre csak a nagylyuku rostán-rostált gondolatok következnek.

Sok emberrel találkoztunk - jórészt értelmiségiekkel, az erdélyi magyar értelmiség szinte minden rétegéből. Elsősorban ők közvetitették az országot, ők segitettek a lényeges mozzanatokat meglelni. Mindannyian: a Gaál Gábor-kőr egymást tépázó fiataljai, a románul tanitó és megalkuvó tanár, a volt pap néprajzos, a városából nemzetére figyelő müvelődéstörténész, a rovásirást földrengéskor meglelő, és azt féltő dálnoki református lelkész, a szárhegyi alkotóház alkotója, a székelykaput faragó, kapui köré falumuzeumot, mühelyt, iskolát teremtő csernátoni ikrek, a korondi ok korongos, a sepsiszentgyörgyi főpróba szinészei, a kulturát, tudományt integráló Korunk és az Echinox európai avantgarde szerkesztője mind-mind fontosat mondtak, jeleztek a korról.

Milyen korról? Amikor a határt átlépjük, karóránkat egy órával előrébb kell csavarni, nem igy a történelmi órát. Az még más mértékek szerint jár. Ismerős mértékek szerint. A nagyváradon megpillantott sorok az üzletek előtt, kiben-kiben Kornai "klasszikus szocializmus" feltét ez sc e ték élővé. onyveink elkobzása a határon a könyvégetése s idézte. Egy munkás szavára: "Volt Rákosi-korszak van", visszhangozhatnak Sütő András szavai: "... Mohamed egyszerü harcos volt, és eleinte határozottan, sőt kétségbeesetten tiltakozott az ellen, hogy természetfölötti erőt tulajdonitsanak neki. Hivei erőszakolták rá a prófétaságot. Mindenképpen el akarták énekelni valakinek: illáha-illálaha. Mohamed köztudomásulag azt jelenti: a megdicsért, az égig magasztalt, a föl-értelkelt képesség. ... A mindenkori mohamedek, vagyis megdicsértek, miközben az égi létrán egyre fönnen hágtak, jó étvágyukról is bizonyosságot tettek: a halandónak megmarattak hajtsák csak minél mélyebbre a fejüket, a dicshimnusz pedig törjön minél magasabbra a megszorult tüdőből. S mivel nincs nehezebb az önként felcsatolt bilincsnél, a mekkába zarándokló hivő példának okáért nyilván elhitette magával, miszerint illáláhá nélkül nem lehet,

tán nem is érdemes élni." /Böjtrefogott istenek. 1955./

A bölcs vezér irásai mellett forgattuk a dák-román kontinuitást bizonygató tankönyveket, és megérezhettük a kettős elnyomás okait: a feszitett iparositás ellentmondást nem türő hadrendjét, és a nemzetté formálódás erre épülő befeléfordultságát, türelmetlenségét. Paradox helyzetben van az ottani magyarság: eszében már - a mi példánkon - majdem végigjátszották ezek a mechanizmusok, mig a valóságban keményen törvényként élnek.

Milyen választ lehet adni ebben a helyzetben? melyik a komolyabb veszély: amikor magyarságában fenyegetett az ember, vagy amikor általánosabb emberségében? Ez az a problémakör, amelyre keresik a tetteket, de ez a vizválasztó is, amely megosztja a válaszadókat. Merthogy megosztja, azt tapasztaltuk. Most folyik a Sütő-Panek vita, amelyben elvi szinten jelentkeznek az ellentétek. Mi is érezhettük, mennyire türelmetlenek egymás iránt, "a sajátosság méltóságát" fenntartók és az "európai üdvözletet" adók. Itthoni vitáink, a népi-urbánus megosztottság visszfénye és édestestvére ez a megosztottság, csak tisztábbak, világosabbak a konturok - elemzi egy közülük a székelyudvarhelyi éjszakában, amikor a várost járjuk. A tanulságok tára itt haza is szól: egymás megértése nem pusztán a stilusjegyekre kell, hogy vonatkozzon, hanem a funkciók különbözőségére is. Ugyan ki gondolná komolyan, hogy a székely tulipánt és indát fába véső, de valóságot olvasó, tanitványokat nevelő, tehát az egyik fenyegetésre közvetlenül választ adó Haszman Pali komolyan szembeállitható lehetne a Heideggert fordító echinoxosokkal? Es ki gondolná komolyan, hogy egyikőjük, vagy másikójuk dobja el a vésőt, vagy a tollat, mert egyszerre és teljesen nem képesek választ adni a kettős kérdésre. Nehezebb a helyzet, ha az irók acsarkodnak: europeer avantgarde, amely az ember jogait kivánja visszadni, vagy hagyományőrző népiség, amely ott a nemzet méltóságát. De lehet-e külön? Lehet-e ugy megőrizni a nemzet méltóságát, ha közben az emberét nem teremtik meg, és forditva? Biztosan nem! Azt azonban észre kell vennünk, hogy Gyimesbe sosem jut el az Echinox hangja, mert nincsennek rá fülek, de Sütő képes megdobogtatni ott is a szíveket, méghozzá nem föltétlen a "rendszert konzerváló" módon, amelyre csak az itt idézett szöveg is bizonyiték lehet. De kell az avantgarde is, mert a megoldás csak uj lehet majd. A régi formák bebizonyitották alkalmatlanságukat. Zárjuk le itt a vita fonalát, és reméljük: termőre fordulnak a törekvések a kizárólagosság igénye nélkül is.

Ebben a számban megkezdjük az Erdélyből magunkkal hozott irásos "üzenetek" közzétételét.
Ez alkalommal Katona Adám müvészettörténész és Bretter Zoltán szerkesztő /Echinox/ sorait közöljük:

Szeretettel gondolunk a Székely Ampa-
vároz (Udvarhely) főterén mindazokra,
akik voltok vagy lesznek vendégeink.
Az élő emberi kapcsolatot nem pó-
tolja semmi, ezért várunk szeretettel
benneteket mindenkor, télen-nyáron
Erdélybe. Mely nemcsak múlt, hanem
jelen is, sőt jövő is.

1990. nov. 15. Kolozsa Ádám

Európai üdvözlettel, nem feledkezve meg arról, hogy nem
csak magyarok, hanem emberek is vagyunk

Brettey Zoltán

FARKAS ÁRPÁD:

VALLATÓ

A vásárra vitt bőrnek ára is van,
nem huncut benne róka, sem menyét.
A cimborákat nyuzom almaimban:
Te mért hallgatsz? te mért? te mért?

Vendégünk

HUSZÁR ISTVÁN, közgazdász, címzetes egyetemi tanár

A Zemplén megyei Hernádkakon született, 1927-ben. Tanulmányait a sárospataki Tanitóképző Intézetben, majd a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen folytatta. 1949 és 1953 között tanársegédként dolgozik a Közgazdaságtudományi Egyetem Statisztika tanszékén. Ezt követően 1963-ig az MDP Központi Vezetősége, ill. az MSZMP Központi Bizottsága apparátusában tevékenykedik. 1962-től 1969-ig a Központi Statisztikai Hivatal elnökének első helyettese. 1969 és 1973 között a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, államtitkár. 1973-tól a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese. 1975-től 1980-ig az Országos Tervhivatal és az Állami Tervbizottság elnöke. Az MSZMP Központi Bizottságának 1970-ben, Politikai Bizottságának 1975-ben választják tagjává. 1980-tól az MSZMP Központi Bizottsága Társadalomtudományi Intézetének főigazgatója.

A közgazdász, a politikus gondolatait a Közgazdaság Szemle hasábjain megjelent cikkeiből vett részletekkel illusztráljuk:

„A centralizáció és a decentralizáció keverési arányára nincs általánosan érvényes képlet; csak az bizonyos, hogy önmagában, egyetlen megoldásként egyik sem vezet eredményre. A centralizáció és a decentralizáció egyébként is olyan - nem antagonisztikus - ellenpárja a szocialista társadalomnak, amelyet egészen másként kell értelmezni a fejlett szocializmust építő korszakban, a tudományos technikai forradalom idején, mint a szocializmus alapjainak lerakása korában. A tudományos technikai forradalom megköveteli, hogy érvényre juttassuk a tudomány és technika vivmányainak felhasználását a termelésben és az irányitásban. Ez igen sokszor nagyfoku specializálást, magas foku szakmai felkészültséget, centralizálást igényel. Ugyanakkor érvényesiteni kell a szocialista demokrácia alapvető tendenciáját: a gazdasági, társadalmi, politikai szervezetek szerepének és önállóságának növelését. Lényegében ugyanolyan kettős folyamat az, mint az állami irányitás végrehajtó szervezeteiben a szakszerüsödés fokozódása és a képviseleti szervezetek - társadalmi, politikai szervezetek - szerepének és részvételének egyre nagyobb mértékü kiterjedése."
/Három évtized néhány tanulságáról 1975/6./

„Minden megfontolás amellett szól, hogy a gazdasági egyensuly fokozatos javitását és a további folyamatos fejlődéshez szükséges egyensulyi helyzet biztositását alapvető gazdaságpolitikai feladatnak tekintsük."
/Az uj ötéves tervről 1976/3./

„A hatékonyság alacsony szinvonaláért, a tervezettnél nagyobb belföldi felhasználásért viszont alapvetően mi vagyunk a felelősek. A belső gazdasági munka fogyatékosságainak a következménye, hogy az V. ötéves terv gazdaságpolitikai elvei és követelményei nem érvényesültek következetesen a gazdaságirányitás és a gazdasági munka minden szintjén."
"Jelenlegi helyzetünk a saját gyengeségeinkkel való határozott szakitásra, tevékenységünk jó oldalainak erősitésére, fejlesztésére kényszerit bennünket."
/Gondolatok az 1979-es népgazdasági tervről 1979/3./

EZ FOGLAL-KOZTAT

Pálfi József "Paradigmaváltás'lehetősége a közgazdaságtanban" c. munkájának bevezető és befejező megjegyzései:

Vizsgálatunk tárgya Wlodzimierz Brus "A szocialista gazdaság müködésének általános problémái" c. /Bp. KJK. 1960./ és Kornai János "A hiány" c. /Bp. KJK 1980./ müvének összehasonlitó elemzése. A különbségek világosabb feltárása és megértése végett vizsgálatunkat két szinten, metaszinten és tárgyszinten végzem el, a sulypontot az előző szintre helyezve. A tárgyszint és a metaszint megkülönböztetése a tárgynyelv és a metanyelv különválasztásának analógiájára történik. Az elmélet tárgyszinten történő elemzése a valósághoz való közelités szempontjából a "mit"-re, mig az elmélet metaszinten való vizsgálata a"hogyan"-ra helyezi a hangsulyt.
E dolgozatnak nem célja, hogy eredményül valamilyen "rangsort" alakitson ki arra vonatkozóan, hogy a két mü közül melyik foglal el fontosabb helyet a szocialista gazdaság mechanizmusának elmélettörténete szempontjából. A tudományos teljesitmények megitélésére irányuló elemzésnek feltétlenül figyelembe kell vennie a müvek megirásának körülményeit is. A két munka megszületésének eltérő "kontextusa" - a husz év korkülönbség, a reform előtti és utáni helyzet eltérései - már egymagában is elegendő a rangsorolástól való elzárkózáshoz.

Mint a cim is utal rá, egy halvány hipotézisünk huzódik meg a dolgozat mögött: "A hiány"fogalmi rendszere a közgazdasági gondolkodás uj paradigmája lehet. Ezt a rangot csak a tudományos közösségtől kaphatja meg, ha az lehetségesnek tartja a közgazdaságtudomány problémáinak megoldását az uj fogalmi rendszer alapján. Az előbbi hipotézis szisztematikus végiggondolására, igazolására nem tudok vállalkozni. Megelégszem a metodológiai különbségek /a problémafelvetés módja, konceptuális séma - egy fogalmi rendszer, amely értéktételezések rendszerét is feltételezi -, módszer/ néhány általam lényegesnek tartott pontjának kiemelésével. ...(.....)....

Az elemzésben nagy sulyt fektettünk arra, hogy kimutassuk Kornai és Brus - - noha vizsgálati tárgyuk azonos - másként konstituálják vizsgálati objektumaikat, más értékek alapján, más fogalmakkal ragadják meg azt. Brus az "uralkodó" fogalmi rendszer, az "uralkodó" paradigma s igy az uralkodó értékrend álláspontján van. Brusnál annyiban jogosult az "uralkodó nyelv" használata, amennyiben egy programot vázol fel azzal a céllal, hogy az valósággá váljék. A hierarchikusan szerveződő társadalmakban - miként a szocializmus is az - a társadalmi cselekvések lehetősége a hierarchia csucsán a legnagyobb. Aki a"legyen"-t "van"-ra akarja változtatni, annak mindenekelőtt a"piramis" tetejét kell meggyőzni, ezt pedig az "uralkodó nyelven" lehetséges. De ezzel a fennállót elfogadja, azt igenli, s pusztán annak müködését igyekszik jobbitani, de alternativát - elméletben - nem tud állitani.
Kornai alternativát állit, egy alternativ fogalmi rendszert, a hagyományos, a szocializmus politikai gazdaságtana ideológikus fogalmi rendszere helyett. Kornai nem fogadja el a "hierarchia csucsának a nyelvét". Ezzel a szocialista gazdaság másként való elgondolásának lehetőségét teremti meg.
"A hiány" gondolkodásunk fennálló fogalmi korlátainak szétfeszitését jelenti, uj fogalmaival tulhaladja a fennálló, s szüknek bizonyuló kereteket.

Eddig aki a szocialista gazdaság működését probálta elgondolni, egy "terméket", egy fogalmi rendszert választhatott. Ha mást akart volna, akkor az alternativa hiánya miatt "kényszerhelyettesiteni" volt kénytelen, ha nem akarta a"várakozás" passzivitását választani."A hiány" ezért hiánypótló mü. Megszünteti a hiányt - legalábbis az elméletben.

A rádióban hallottuk:

Az alábbi válogatás egy tervezett sorozat első darabja. A közzétett szövegeket a rádióban, a "Közügyek felsőfokon - A politikatudományok fókuszában" cimmel elhangzott beszélgetések alapján válogattuk. A Mihancsik Zsófia vezette és szerkesztette müsorok eredeti, irásba áttett szövegei megtalálhatók a kollégium könyvtárában. Az ebben a számban közölt összeállitás Póta János munkája.

"Gondolatsorok
harcmodorunkról - békeidőben"

"...mindkét film szinte kényszeriti a nézőt, hogy továbbgondolja amit látott. Hogy elkezdjen okokat, és megoldási lehetőségeket keresni."

Bizonyára sokan látták Dárday István és Vitézy László szinte egyidőben bemutatott filmjeit, a Harcmodor-t és a Békeidő-t. A müsorvezető-szerkesztőnek /Mihancsik Zsófia/ a két filmről folytatott rádióbeszélgetések bevezetőjeként elhangzott szavai a müsor cimválasztását is indokolják: A két film lényege és erénye "épp az, hogy nagyon konkrétan behatárolják és elemzik nemcsak a harcok szintereit, hanem azt a sajátságos harcmodort is, amelyhez a közigazgatási és politikai szervezetek képviselői folyamodnak, illetve amelyre a velük ütközni kénytelen, egyéni ambicióktól hajtott, de mindig egy szélesebb közösség ügyeit képviselő szereplők kényszerülnek." A mottóban idézett ok- és megoldáskeresésre kérte a müsorvezetője a beszélgetések résztvevőit: a filmek alkotóit, szociológusokat, közigazgatási szakembereket és egy közgazdászt. A résztvevők között meglévő, helyzetükből, munkájukból adódó szemléletü különbségek megőrzése végett a müsorban két külpnálló beszélgetést hallhattunk a filmekről. Az első beszélgetésen Antal László, Gombár Csaba, Palotai János, Dárday István, Szalay Györgyi és Vitézy László vett részt.

Antal: "Nekem az tetszett a legjobban, hogy ebből a filmből világosan kiderül, hogy itt nem maffiáról van szó, nem sötét érdekek érvényesitéséről valamiféle racionalitással szemben, hanem a dolgoknak ez a természetes menete. Aki itt akar élni, ebben a környezetben, annak muszáj ehhez a világhoz alkalmazkodnia, s a legtisztességesebb célt is csak kis kompromisszumokkal lehet elérni. ....Ebből következik, hogy a rendszer önreprodukciójának mélyebb logikája van, nemcsak egyes emberek sötétségén mulik az, hogy a folyamatok igy zajlanak le. Ezt mutatta be számomra legmeggyőzőbb erővel ez a film."

Gombár: "A békeidő is, a harcmodor is háboruskodásra utaló szavak. És számomra érdekes, tanulságos vagy ha ugy tetszik , az volt megrázó, hogy itt filmszalagon láthattam, hogy a mi békeidőnkben milyen a mi harcmodorunk. Meglehetősen nyomoruságos."

Szalay: "...A kiindulópontunk pedig az, hogy nincsenek evidenciák. Már most ami ebben a két filmben alapvetően fontos az az, hogy mindkettő a cselekvés lehetőségeit próbálja keresni: hogy van-e ma egyáltalán Magyarországon cselekvési lehetőség, és ha van, hogyan juthat érvényre."

Mihancsik:"....Valószinüleg éppen ezért az első igény, mely talán mindenkiben felmerül, aki a két filmet megnézte, a magyarázat igénye. Vagyis az, hogy honnan a szervezetnek és szervezetben ülő embereknek ez a félelmetes intoleranciája."

Antal: "Én azt gondolom, hogy ahol a gazdasági rendszer hierarchizált és centralizált, ott a közigazgatás sem lehet alapvetően más,... Ám az is igaz, hogy a közigazgatásban ez a merevség sokkal inkább fennmarad, mint a gazdaság területén. Csak a Harcmodor példájánál maradva: egy nagyközségi tanácselnük számára azok az emberek jelentik a közeget, ahol tevékenykedik, akikkel együtt is dolgozik a film elején. A járási tanácselnök már egészen más. Számára a közeg, amiben mozog, a főnökei, hivatali beosztottai, tehát a való világnak egy hivatali árnyképe. Számára már nem közvetlen társadalmi realitás, hogy mi van az öregekkel. Még kevésbé a megyei tanácselnök számára, akinek a társadalom azt jelenti, hogy kijön-e a tévé és mit tudnak róla a "tömegek". És itt távolodik el a hierarchia a valós emberi viszonyoktól. Mert azt képzelné az ember, hogy alulról fölfelé választódik ki, alulról fölfelé épül ki egy függőségi rendszer. A valóság az, hogy itt egy forditott függőségi rendszer van."

Gombár: "És ez jelenti az alapvető problémát. Mindkét filmen presztizsharcokat, pozicióharcokat látunk, ami önmagában természetes, a politika természetéből fakad. De amikor valaki valamire vállalkozik - mindkét filmben - akkor pusztán egy jellem vállalkozik. És mögötte nem találhatók meg az érdekérvényesités mozgalmi, szervezeti feltételei. Tehát pozíciókkal, szervezetekkel egyedül áll szemben valaki, és ebből legfeljebb csak hétköznapi mártiromság születhet."

Szalay: "Ha lehet felhivó ereje egy filmnek, akkor éppen ennek kapcsán van. Hogy tudniillik egy ilyen módon sikeres akció nem lehet modell a társadalmi cselekvésre. "

Dárday: "Vagyis ki kellene hogy alakuljanak azok az érdekképviseleti fórumok, ahol ezeket az érdekeket ütköztetve vagy egyeztetve lehetne egy-egy ügyért harcolni, ugy hogy ezek ne morális kérdésként jelentkezzenek, hanem a társadalom strukturális kérdéseiként."

Vitézy: "Ha a filmjeinknek hatása van, az elsősorban morális hatás és nem gazdasági. És különben is mit lát az ember maga körül: az erkölcsi zürzavart, az erkölcsi értékrend teljes hiányát, azt, hogy a harcban nem lehet vesztes, csak bukott.... ez például elképesztő. Azt mondjuk valakiről felszinesen, hogy az iróasztalába kapaszkodik. A fenét, az életébe kapaszkodik, mert ha elveszti az iróasztalát, bukott emberré válik, ahelyett, hogy egy normális etikával rendelkező országban: a képviselet nem sikerült, majd a következő fordulóban."

Mihancsik: "Végül is az egész eddigi beszélgetésben, akár a nyilvánosságról volt szó, akár arról, hogy az egyéni moralitás szintjén megoldhatók-e a problémák, végig azt a kérdést kerülgettük, hogy ezek a változást indukáló lépések honnan indulnak ki. Milyen erők ösztönzik ezeknek a politikai lépéseknek a megtételét?"

Antal: "Kétfajta ilyen erő lehet. Az egyik kiindulhat legfelülről, mert a rendszer hatékonyságát egy ilyen tipusu, nagy önmozgással és belső tehetetlenséggel müködő hierarchia egy idő után lerontja, ezért kezdeményezik a reformokat felülről, II. Józseftől kezdve a 68-as gazdasági mechanizmus reformig. Ez az egyik erő. A másik erő meg alul van és tudatára ébred annak, hogy a formális lehetőségekkel eleinte félig-meddig fü alatt játszva, később azonban már nagyobb erővel is mozgásba tud lépni. Ez a két reális erő létezik: a második erő radikálisabb, az első közvetlenebb, reálisabb, többször szerepelt a mi magyar történelmünkben."

Vitézy: "...azok az emberek indukálják ezt a változást, akik a fizikai munkájukat bocsájtják áruba vagy alkalmazottként hasonló szinten a szellemi munkájukat. Mert csak ezeknek a kényszerítő ereje készteti gondolkodásra a politika vagy a vezetés szférájában lévő embereket."

Gombár: "Igen, de bármilyen sávban veszünk fel egy roppant feszitő helyzetet, az még nem változtat meg semmit. Arra uj hitek, uj szervezőerők kellenek amelyek mobilizálják az esetleg lappangó elégedetlenséget."

Gombár: "...egy országban nemcsak egy társadalmi tagoltság van, tehát munkás-paraszt-értelmiségi vagy 26 réteg például, hanem mindig politikai tagoltság is van. Vagyis különböző politikai erőcsoportok léteznek. Ahogyan ez a reformidőszakban is látszott: voltak reformpártiak és volt reformellenzék. Ezek nevezhették nevükön a dolgokat, beszélhettek a politikai névtelenekről is. Tehát hogy egy körforgásból ki lehessen lépni, ahhoz politikai szervezettségre, a politikai szervezetek reformjára vagy uj szervezetekre van szükség. Fórumokra és uj fórumokra."

Gombár: "...Magyarországon - hogy ilyen szavakat használjak - nincs forradalmi helyzet, szerintem forradalomra nincs is szükség , a forradalom megtörtént, értelmes és progressziv reformokra van szükség. Ebből természetesen következik az, hogy a politikai vezetés szintjéről kell sokmindennek kiindulnia, de nem abban az értelemben, hogy ezt egy zárt elitnek képzeljük el. Sőt ha zárt elitté válik, képtelen is arra, hogy mobilizálja és maga mögé állitsa az embereket, tehát mozgalmat indukáljon saját ötletei, uj hitei érdekében."

Gombár: "Végül is azt hiszem, az egész vitánkra az lenne értelmes és érdembeni válasz, ha tudnátok filmet készitení ezeknek a strukturáknak, helyzeteknek, feszitő problémáknak az országos szintü megjelenéséről is. Tudniillik feltevésem szerint akkor kiderülne az, hogy nem vezetők és vezetettek között van egyszerüen probléma, nem is helyi kezdeményezés és központi elgondolás között, hanem a legfelső szinten is különböző elgondolások vannak, ott is lehetséges vállalkozás, és csak akkor történhet országos érvénnyel valami, hogyha valaki felső szinten is vállalkozásba fog."

Az első beszélgetés végighallgatása után fejtette ki véleményét Dányi Pál, a Baranya megyei Pártbizottság titkára, Farkas Károly, a Baranya megyei Tanács osztályvezetője és Szegő Andrea szociológus. Gajdócsi István, Bács-Kiskun megyei tanácselnöke az utolsó pillanatban megbetegedett, igy nem vehetett részt a beszélgetésen.

Mihancsik: "...Nos azt hiszem, a most hallott vita tartalma egy mondatban összefoglalható ugy, hogy a közigazgatás müködésére értelmezhessük. Arról van szó, hogy az anyagi javak és erőforrások elosztása területi szinten is centralizált, ez meghatározza, kényszerpályára viszi a közigazgatási szervek egymáshoz való viszonyát, egyben erősen korlátozza a demokratikus fórumok hatékony müködését. És ezek a tényezők jelentik tulajdonképpen azt a kényszerpályát is, amely a döntésekben részt vevők harcmodorát meghatározza."

Dányi: "Azt hiszem, a témához való közelités szempontjából lényeges, hogy hogyan gondolkodunk, milyen fogalmakat használunk. Például: a közigazgatás kényszerpályán mozog. Én inkább azt mondanám, hogy van egyfajta közlekedési rend. Most az kérdés, ki hogyan veszi a közlekedési előirásokat, a KRESZ-táblákat. Van aki ugy, hogy azok a közlekedés rendjét segitenek megoldani, de van aki kényszerpályaként, mert más közlekedési előirások szerint szeret közlekedni. Ha most a Harcmodort és a Békeidőt nézzük, mindkét film végső soron azt a kérdést tette fel, hogy hogyan lehet cselekedni, hogyan lehet bizonyos játékszabályok mellett alkotni. És ebből a szempontból azokat a problémákat, amelyekkel szembetalálták magukat a kezdeményezők, az orvosnő vagy a tsz-elnök, én elsősorban a demokratikus fórumrendszer müködési zavarainak tekintem, mert azt gondolom, hogy a demokratizmus kiszélesitésének követelményét megismerve elég rövid idő telt még el azóta, hogy ennek a müködési mechanizmusa jól kialakulhatott volna."

Mihancsik: "Konkrétan miféle müködési zavarokra gondol?"

Dányi: "Az egyik például az, hogy a demokratizmus kiszélesitésének követelménye sokakban ma még mint társadalmi szükséglet fogalmazódik meg, nem vált teljes mértékig egyéni szükségletté. ...És végül is én ugy érzem, hogy ezek emberi magatartásbeli kérdések."

Farkas: "Az a véleményem, hogy a demokrácia gyakorlatával kapcsolatban nem uj fórumokra van szükség, ahogy itt a kerekasztal-beszélgetésben ez elhangzott. A fórumrendszer rendkivül sokrétü és szines, hiszen rendszeresen vannak falugyülések, választógyülések, rétegtalálkozók, vagy ifjusági parlamentek, amely tulajdonképpen egy munkahelyi demokratikus fórum. ...Mert ahol a politikai, állami vezetők tényleg hivatásuk magaslatán állnak és életük elemévé vált a demokrácia iránti igény, ott ennek hatása átgyürüzik a falu szinte minden emberére. Ott találkozunk a választáskor alternativ javaslatokkal, ott találkozunk társadalmi munkásokkal, tömegmozgósitással, tehát ott lehet hatásaiban is érezni ezeknek a fórumoknak a müködését."

Szegő: "...Csakhogy miközben jogilag létrehoztunk ilyen demokratikus fórumokat, melyekben horizontális érdekütközés lehetséges, valójában ez mégsem megy végbe, és az egész érdekérvényesitési mechanizmus hasonló jellegü, mint amely a gazdasági életben a tervalku jelenségkörébe foglalható össze."

Mihancsik: "...a kérdésem ezek után csak az, hogy a tervalkunak ezt a módszerét, vagyis a kényszert tekintjük-e ebben a mozgástérben KRESZ-jelzőtáblának, vagy azt a jogilag is biztositott önállóságot, amely a tanács-

törvényben foglaltatik."

Dányi: "Hát ez a tervalku valóban a kényszerpálya fogalomkörébe tartozna, de én azt hiszem, nem ez a közlekedés rendje. ...De nem ezt tartom alapvető problémának. Hanem azt, hogy az elmult években egyre kézzelfoghatóbbá vált az a tény, hogy a népgazdaság helyzete kedvezőtlenebbül alakul. ...Ha most a népgazdaság helyzetére való hivatkozással a gazdasági önállóságot tekintve visszafelé akarunk lépni, akkor tudomásul kell venni, hogy a tanácsok önkormányzati jellege meggyengül, illetve a demokratikus fórumok müködése több formális elemet hoz magával."

Szegő: "Azzal vitatkoznék, hogy ennek a folyamatnak a közvetlen oka a világpiaci árrobbanás volt. A recentralizáció folyamata megelőzte az árrobbanást. Gondoljunk csak azokra az intézkedésekre, melyek a beruházási piac tulfütöttsége miatt az 1970-71-es években születtek, és arra a tényre, hogy a kedvezőtlen helyzetekre a központ általában utasitásokkal reagált. Szerintem ez sem magyarázható pusztán hibás beidegződésekkel. Itt arról van szó, hogy amig a szükségletek naturáliákban jelentkeznek, tehát ameddig a szükségleteknek egy elsődleges kontrollja fizetőképes kereslet révén nem történik meg, addig a szükségletek korlátlanok. És korlátlan szükségleteket csak hatósági, központi intézmények képesek kontrollálni adminisztrativ uton, valamilyen tervalku-folyamat eredményeként. Tehát nem a kedvezőtlen világgazdasági helyzet, hanem ez az alapvető gazdasági tény üresitette ki egy idő után a tanácstörvényben megfogalmazott demokratikus fórumokat."

Egy lépéssel előbbre

Idén tavasszal, az évforduló kapcsán merült fel először az a gondolat, hogy indítsunk országos szakkollégiumi mozgalmat, vagy legalábbis ismertessük meg intézményünk alapgondolatát más egyetemek hallgatóival is.

Erre volt lehetőségünk december 2-án, amikor a SOTE szociológiai köre meghivásának tettünk eleget. Az itt működő klub a közösséggel foglalkozik - az elmélettől a konkrét megvalósulásig. Ennek a sorozatnak a keretében kaptunk mi is meghivást, hogy röviden ismertessük kollégiumunk céljait, működését, életét.

A maroknyi hallgatóság érdeklődéssel hallgatta Attila bevezetőjét, s az ezt követő beszélgetés során ugy tünt- az a vélemény alakult ki bennük: a szakkollégium igazi demokratikus közösség, mely követendő más egyetemek számára is.

A hallottak fellelkesitették őket, és rögtön neki akartak fogni egy szakkollégium szervezéséhez. A dolog azonban nem ilyen egyszerü. A kezdeti nehézségek hamar lehütötték őket s hamar kiderült, a problémák nem közgáz-specifikusak. Mi megigértük segitségünket, ötleteket, javaslatokat adtunk.

Megbeszéltük a kölcsönös tájékoztatás lehetőségeit. Felvetettük egy téli találkozás lehetőségét is, amelyen pécsi tudományegyetemisták, orvostanhallgatók, müszaki egyetemisták, bölcsészek, jogászok, vagyis minden szakkollégium iránt érdeklődő számára ismertetnénk egy miénkhez hasonló kollégium működésének elvi kereteit, és javaslatokat adnánk a szervezéshez.

A beszélgetésen részt vett Lévai Sándor a TV diszlettervezője, aki egy közösségi lakótelep létrehozásán fáradozik. Ezzel kapcsolatban felvetette egy egyetemek közötti Tudományos Diákkör szervezésének lehetőségét. Ebben a körben épitészek, közgazdászok, jogászok, egyszóval olyan egyetemek hallgatói vennének részt, akiknek kapcsolata lehet egy lakótelep létrehozásában az első tollvonástól az utolsó kulcsátadásig. Az ötletnek már vannak támogatói. Az első lépés: A mozgó Világban felhivással fordulnak az ország egyetemistáihoz, hogy támogassák elképzelésüket. Ez valószinüleg a januári számban fog megjelenni. Egy helyiséget a televizió épületében biztositanak az egyes találkozókhoz. A Tudományos Diákkör összefogásához szükség lenne egy olyan szervezetre, amely vállalja a szervezéssel kapcsolatos feladatokat, és esetleg testületileg is tudja képviselni azt. Lévai Sándor a beszélgetés alapján a szakkollégium segitségét kérte, mint tapasztalt közösségét. Az ötletet elvben támogattuk, a döntés természetesen a DB kezében van.

Egy lelkes társaság látott vendégül bennünket, de... Ugy érezzük elég szük a bázisa ennek a körnek saját egyetemén belül de ők tenni akarnak valamit, érdemes velük a kapcsolatot tartani.

Mohácsi Edit

A Társadalomelméleti Kollégium müködésének koncepciója

I. A Kollégium célja

- elméleti- ideológiai müvek tanulmányozása a sokoldaluan megalapozott marxista világnézet kialakitása, megerősitése érdekében

- a különböző elméleti-ideológiai tanszékeken folyó oktatás segitése, kiegészitése; az elmélyült, szintetizálásra törekvő munka megvalósitása

- mindezek alapján, e célok hatékony teljesitése érdekében közösség teremtése

A Kollégiumba jelentkezhetnek az MKKE mindazon hallgatói és oktatói, akik e célok eléréséért rendszeres szakmai munkát végeznek, vagy azt irányitják, részt vesznek a közösség életében.

II. A szakmai munka elvei

- a szakmai munka közös tevékenység, melynek szervezeti alapegysége a Kör. A Kollégium tagjai önkéntes választás után, kötelezően vesznek részt a választott Kör munkájában.

- A Körök előre meghatározott és a választás érdekében előre közzétett program alapján tevékenykednek. A Körök szervezését a Kollégiumi Gyülés /ld. később/ elvi utmutatásai alapján a KOB /ld. később/ irányitja. A Körök létesitése és megszüntetése felett a Kollégiumi Gyülés dönt.

- A Körökben folyó szakmai munka alapformája: egyéni felkészülés után közös irodalomfeldolgozás. A Körök foglalkozásai rendszeresek és nyilvánosak.

- a Körökben folyó szakmai munka az egyetemi oktatáshoz kapcsolódik, lehetőleg mint fakultativ tárgy, alternativ tárgy, blokk, vagy blokktárgy.

- a Körök munkáját és a köztük lévő szakmai kapcsolatokat közös rendezvények /előadások, vitaestek/ is szolgálják.

- a szakmai munka fontos fóruma, az éves tevékenység koncentrált befejezése a nyári Olvasótábor.

III. A szervezeti élet elvei.

- a Kollégium legfőbb önkormányzati szerve a Kollégiumi Gyülés, melyen a Kollégium minden tagja szavazati joggal vesz részt. Ülései rendszeresek és nyilvánosak.

- Feladata, hogy meghatározott időre megválassza a Kollégium igazgatóját, a KOB titkárát, és 5 tagját; dönt a felvételről, bentlakásról és a kizárásról; dönt a közösség egészét érintő, valamint a máshol nem szabályozott kérdésekben.

12

- a Kollégium elvi és operativ irányitása Kollégiumi Bizottság /KOB/ feladata. E tevékenységét a Kollégiumi Gyülés utmutatásai alapján végzi. Ülései rendszeresek és nyilvánosak. A Kollégium szakmai munkájával foglalkozó KOB üléseken minden Kör szavazati jogu küldöttel képviselteti magát.

- a Kollégium igazgatója az Egyetem képviselője, aktivan részt vesz a Kollégium vezetésében, a KOB tagja.

A Szakkollégium Diákbizottsága - egybehangzóan a Volt Szakkollégisták Tanácsa állásfoglalásával - a következőképpen értékeli a fenti koncepciót:

A kezdeményezés alapgondolatát - az egyetemen folyó ideológiai képzés kiegészitése, integráltabbá tétele, egyes pontokon továbbfejlesztése - feltétlenül támogatándónak tartjuk. Mindezek mellett azonban hangsulyozni kivánjuk, hogy az alapgondolat megvalósitásának a szervezők által jelenleg elképzelt formáiban több, némely pontokon magát az alapgondolatot is érintő vitatandó elemet látunk.

Több lényeges vonatkozásban átgondolatlannak, s ezáltal az alapkoncepció megvalósithatósága szempontjából problematikusnak tartjuk a tervezett kollégium általunk ismert felvételi és müködési elveit.

Hiányoljuk az "elméleti - ideológiai müvek tanulmányozása" mögött meghuzódó elképzelések határozott megfogalmazását. Az általánosság olyan szintjén, amely a koncepcióban szerepel, mindenki egyetért a célkitüzésekkel, igy ezeknek nincsen tényleges körülhatároló erejük. A koncepcióból nem derül ki hogyan lesz az általános célokból több évre szóló, a majdani tagok tevékenységét meghatározó szakmai erdeklődését fenntartó cselekvési program. Azon tul, hogy a tervezett kollégiumban majdan folytatandó tevékenység konkrét szakmai tartalmát illető információkat is elégteleneknek tartjuk, a lehető leghatározottabban adunk hangot a teljesitményelv érvényesitésének a folytatandó tevékenységből való tudatos mellőzésével, a mellőzés megindokolatlanságával kapcsolatos egyet nem értésünknek. A felvételi eljárásról a koncepció semmilyen érdemi információt nem ad - a szóbeli információk alapján itt is problémákat érzünk.

Nyilvánvaló előttünk, hogy a felvetett problémák - amelyeket egyébként tartalmilag teljesen azonosan a kollégium szervezőivel folytatott megbeszéléseken is elmondtunk - egy része még az előkészületek fázisában megoldódik, más kérdésekre a tényleges müködés ad majd választ - mindazonáltal ugy véljük, az alapgondolat megvalósitására alkalmasabb formáit is lehetett volna találni.

A fennálló nézetkülönbségek ellenére a Szakkollégium miként eddig is, a továbbiakban is keresni fogja az együttmüködés lehetséges formáit.

KOLLÉGIUMI dekameron

HARMADIK NOVELLA

A társaság nagy tetszéssel fogadta Feri történetét is, és mindannyian megegyeztek azon véleményben, miszerint ez sem volt kevésbé szellemdus, mint Pistié. Jól kimulatván magukat Feri derüsen csipős elbeszélésén, a mese fonalát Zsóka vitte tovább.
- Történt pedig - kezdte Zsóka mondókáját -, hogy egyik leánypajtásunk /nevezzük most Pirinek/ igen-igen nagy szerelemre lobbant egy csinos, s jóeszü ifju iránt. A szerelem viszonzásra talált, de gyümölcse csak nem akart beérni. Mindketten hitték, hogy a szerelem valamely hófehér madár, melyet nem lehet kalitkába zárni. Ugyanezért még a gondolatát is elvetették annak, hogy egy röpke órát könyörögjenek ki Piri szobatársaitól. Egy teljes éjszaka együtt - erre vágytak epekedve. Négy lány lakott a szobában, s elvétve ha akadt olyan hétvége egy esztendőben, mikor Piri egyedül maradt a szobában. A kollégiumi rend őrizői azonban ekkor is lehetetlenné tették, hogy kedvese bent töltse az éjszakát.

Igy hát vártak, hátha jő egy éjszaka, mikor az ő szerelmük csillaga is felemelkedik. Várhattak volna mindazonáltal életük végéig is talán, ha egy szerencsés véletlen ölükbe nem hullajtja a lehetőséget.

De hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, el kell még mondanom, hogy éppen ez idő tájt ért véget a kollégiumban a Nagy Villanyszerelés. Csapás volt ez mindenkire, de - lám milyen a sors - ez hozta meg végül is Piri és szerelmese boldogságát.

Történt ugyanis egy este, hogy az egyik neoncső sehogyan sem akart kialudni Piriék szobájában. Kapcsolták a kapcsolót, keresték a biztositékot - semmi sem segitett. Lévén, hogy felettébb kellemetlen dolog vibráló neonfényben aludni, a lányok elhatározták, hogy mig a szerelők másnap reggel ki nem jönnek, bekéredzkednek más szobákba, és ott töltik az éjszakát. Igy is történt. Sorra elment három lány. Már Piri is kezébe vette kispárnáját, mikor remek gondolata támadt. Leszaladt a portára, és kérte a portásnénit, hivja ki az ügyeletet, mert egyébként szemernyit sem tudnának aludni az éjjel, pedig hát igencsak nehéz nap vár rájuk másnap. /Azt persze nem árulta el, hogy a többiek már befogadásra leltek más szobákban./ Igen ám, de a telefon nem müködött. A portásnéni szomoruan tárta szét kezeit:
- Aranyoskám, nem megy. Tudja, megint elromlott a telefon.
Ennyi elég is volt Pirinek. Sietve ajánlkozott, hogy majd ő az utcáról telefonál. Szaladt is, és remegő ujjakkal tárcsázott a legközelebbi fülkéből. De kit is hivhatott volna mást, mint szerelmesét, aki - mivel nem csak szép külsővel, de igen éles elmével is meg volt áldva - három szóból értett.

Röpke néhány perc telt el, és máris együtt léptek be a kollégium nagy, nyikorgós kapuján. A fiu hatalmas csavarhuzót tartott kezében; kétség nem férhetett hozzá, miért jött. A kedves portásnéni ugyan valami kék füzetkébe akarta bevezetni a villanyszerelő látogatását, de az ifju ily szavakkal hütötte le:
- Tessék csak hagyni. Sokkal fontosabb dolgok várnak még rám a mai éjszaka, semhogy ilyen kicsinységeket bajlódjunk. De ne tes-

sék aggódni, dolgomat kitünően értem, szerszámom is rendben, és senki emberfia nem kételkedhet abban, hogy buzgón fogom forgatni. Régi bajokat kell orvosolnom ma éjjel, de nem lankadok. Ha kell, reggelig keresem a kontaktust, gerjesztem a feszültséget. Mindent megteszek majd, hogy eme ifju hölgy vágya teljesüljön, merthogy bizonyára tetszik látni, mily nagyon vágyakozott arra, hogy még ma este feltétlenül megjelenjek.

S mivel a ti türelmetek is véges - szól Zsóka a társasághoz - a történet befejezéséül legyen elég annyi, hogy Piri és kedvese ugy mulattak egymással, mint addig még soha sem. Gyönyörben, mámorban, számolatlanul teltek a percek reggelig, és örömüket még a csendesen pislákoló kékesfehér fény sem tudta megzavarni.

A társaság tagjai a kitünő,és jó véget ért történet után elégedetten nyultak a borospoharak után , ám ekkor - mily csodás véletleneket produkál a sors, amelyre már a történet korábbi részében is láttunk példákat - hirtelen kialudt a villany. A sötétben bállt mély csendet szinte egyszerre törte meg három lány hangja.

Mindhárman ismertek villanyszerelőt a Szakma Kivál ó Mesterei közül...

K.H.K.

Kollégiumi hirek

November 28-tól 30-ig tartott a Kollégium e félévi beszámolási időszaka. Az értékelésre a kérdéssel foglalkozó TMT és Diákbizottsági ülés után visszatérünk.

x

Kollégiumunk képviselői egy korábbi meghivásnak elegettéve december 2-án orvosegyetemistákkal találkoztak a SOTE Szociológiai Klubjában.

xx

December 4-én az agrárszekció szervezésében születésének hetvenedik évfordulója alkalmából emlékünnepség keretében emlékeztünk meg Erdei Ferencről.

xxx

Nagysikerü Mikulás-estet rendeztünk december 7-én a Klubban.

xxxx

Programjainkból

December 12. péntek
Vendégünk: Balogh Edgár

December 9. kedd
Az e félévi vetitéssorozat befejező filmje: Védőszinek /szines lengyel/ Készült 1976-ban. Irta és rendezte: Krzysstof Zanussi.

December 11. csütörtök
Vendégünk Huszár István, az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetének főigazgatója. Előadásának cime: Időszerü társadalomtudományi vizsgálatokról.

December 12. péntek
A Volt Szakkollégisták Körének ez évi összejövetele. A jelenlegi szakkollégistákat is szeretettel várjuk!

Figyelem: Az egyetemi Tudományos Diákköri dolgozatok beadási határideje: december 15.!

xxxxx

A hagyományos kollégiumi sitábor előreláthető időpontja: 1981. január 21-26.

xxxxxx

A Szakmai Tábor ez alkalommal 1981. jan.27. és február 1. között kerül megrendezésre a Soproni Erdészeti Egyetem Kollégiumában. A szállás, az ebéd és a vacsora egy személyre naponként 34 Ft-ba kerül. Jelentkezés Laub Áginál.

xxxxxxx

SZAK-LAP. A Rajk László Szakkollégium ujsága.
Szerkeszti a Szerkesztőbizottság.
Felelős szerk. Kocsis Károly.

December 12-13. péntek-szombat
A KISZ KB Értelmiségi Fiatalok Tanácsa, az MTA Tudományszervezési Csoportja, a Magyar Közgazdasági Társaság Ifjusági Bizottsága "Gazdaságpolitika, Gazdasági Szervezet" cimmel tudományos konferenciát rendez fiatal kutatók részére. A konferencia helye: MSZMP Budapesti Bizottság Oktatási Igazgatósága. /Bp., XI.ker.Villányi u. 11-13./ A részletes program megtalálható a faliujságon.

December 15. hétfő
A földszinti kiállitóterem megnyitása. A Fiatal Képzőművészek Studiója Csongrádi müvésztelepe alkotóinak munkáiból összeállitott kiállitást Veress Miklós költő, a Mozgó Világ főszerkesztője nyitja meg.

December 15. hétfő
A Csepel Müvek és a Szakkollégium közös Tudományos Diákköri Konferenciát rendez. A Konferencia a Csepel Müvek Müszaki Klubjában /I.sz. kapu/ kerül megrendezésre 14 órai kezdettel. A jelenlegi és a volt szakkollégisták közül dolgozattal szerepel a konferencián: Kiss László, Csörgő Erzsébet, Psenák Angéla, Hunyadi Csilla, és Lukács János.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Deeember 16. kedd
Az Országos Tervhivatal Szakmai Fóruma uj sorozatának első előadása. A sorozat témája a szocialista és tőkés országok gazdaságirányitási rendszerének bemutatása. Az előadást Sárközy Tamás tartja, 16 órai kezdettel

December 16-17. kedd-szerda
A Kollégium agrárszekciójának képviselői résztvesznek az MTA által, Erdei Ferencről Makón megrendezendő tudományos ülésszak eseményein.

December 17. szerda
Félévzáró kollégiumi gyülés.

HIREK A KÖNYVTÁRRÓL

Ugy tünik, a könyvtár lassan kiheveri azokat a megrázkódtatásokat, melyek a tatarozás és a könyvtárosi poszton történt őrségváltás következtében érték.Uj asztalilámpákat kapott és a függönyök is felkerültek az ablakokra. Nemrég uj példányokkal gazdagodott a könyvállományunk is.A Szechenyi Könyvtártól kaptunk könyveket,köztük nagyon sok érdekes régiséget,az Economist számos példányát a 30-as évekből,kiadványokat és brossurákat a Tanácsköztársaság idejéből,két Kornai müvet,egy Bródy könyvet angol nyelven, és számos régi idegen nyelvü könyvet.Reményünk van rá,hogy ezen a csatornán könytárunk tovább fog gazdagodni.

Sajnos a jó hirek mellett számos probléma is akad.Az utóbbi két hónapban - ami a fentiek miatt átmeneti időszak volt- meglehetősen spontán módon szerveződött a könyvtári élet.Ennek vannak olyan árnyoldalai, hogy könyvek és folyóiratok hiányoznak,mivel a könyvtárba akkor és az mehetett be,amikor és aki akart,és azt vihetett ki,amit akart.Ezenkivül este 9-kor már vágni lehet a füstöt a helyiségben,ezzel könyvtárunk azt hiszem egyedülálló.

A legutóbbi /dec. 8-i/ DB ülésen megvitattuk ezeket a problémákat és a következő határozatok születtek:

- akinél bármilyen könytárból származó könyv vagy folyóirat van, azonnal vigye vissza a könytárba
- a könyvtár a továbbiakban naponta 18-24-ig,szombaton 10-16-ig tart nyitva.A nyitvatartásért a könyvtáros és segitőtársai a felelősek /Osváth Mari,Boda Dorka,Dombóvári Nóri,Farkas Era, Gyekiczki Andi és Bakacsi Gyula/. Rajtuk kivül a könytár kulcsát senki nem veheti fel! A vizsgaidőszak alatt a nyitvatartás valószinüleg változni fog.
- ha valaki szeretne beszállni és segiteni a könytár munkájába, szivesen látjuk
- mivel a könytárban szinte minden könyv egy példányban van meg, a könyvtárból könyvet kivinni tilos! Igy elkerülhető,hogy bármely meglévő könyvünköz valaki ne tudjon hozzáférni.A könyvtárban legalább olyan jól lehet olvasni,mint a szobákban.
- a könytárban a szakkolégiumi közös rendezvények elsőbbséget élveznek,másodsorban kutatószoba, és mivel szinte mindig marad még üres hely,harmadsorban tanulószoba.
- a könyvtárban dohányozni tilos!

Kérünk mindenkit, hogy a fenti szabályokat tartsa be!

A drákói rendszabályok ismertetése után szeretném valami kellemes hirrel befejezni: Lesz folytatása a Mikulás esten megkezdett és nagy sikert aratott "könyvaukciónak". Huszár István programja illetve a kollégiumi gyülés után a könytárban mindenki ujra kielégitheti könyvgyüjtő szenvedélyét.

Pal Gyula

TARTALOM:

„... szorongtunk több, mint harmincan Rajk László szülőházának egy kicsiny szobájában ..."
— TÚL A KIRÁLYHÁGÓN 1. old.

„...Melyik a komolyabb veszély: amikor magyarságában fenyegetett az ember, vagy amikor általánosabb emberségében?..."
— ERDÉLY – TANULSÁGOK TÁRA 2. old.

„... A hatékonyság alacsony színvonaláért, a tervezettnél nagyobb belföldi felhasználásért viszont alapvetően mi vagyunk a felelősek ..."
— VENDÉGÜNK: HUSZÁR ISTVÁN 5. old.

„... A hierarchikusan szerveződő társadalmakban ... a társadalmi cselekvések lehetősége a hierarchia csúcsán a legnagyobb. ..."
— EZ FOGLALKOZTAT 6. old.

„... honnan a szervezetnek, és a szervezetben ülő embereknek ez a félelmetes intoleranciája. ..."
— A RÁDIÓBAN HALLOTTUK 7. old.

„... ez a vélemény alakult ki bennük: a Szakkollégium igazi demokratikus közösség; mely követendő más egyetemek számára is..."
— EGY LÉPÉSSEL ELŐBBRE 11. old.

„... Hiányoljuk az «elméleti-ideológiai művek tanulmányozása» mögött meghúzódó elképzelések határozott megfogalmazását. ..."
— A TÁRSADALOMELMÉLETI KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSÉNEK KONCEPCIÓJA 12. old.

„... A fiú hatalmas csavarhúzót tartott a kezében; kétség nem férhetett hozzá, miért jött. ..."
— KOLLÉGIUMI DEKAMERON – HARMADIK NOVELLA 14. old.
— KOLLÉGIUMI HÍREK 15. old.